

Bir Rotaryenin seyahat defteri

Baharın hiç bitmediği yer: Puglia

Av. Suat Şimşek
Adalar Rotary Kulübü
2019-20 Dönem Başkanı

İtalya haritasına baktığımızda ülkenin yeryüzü şeklinin bir çizmeyi andırıldığını hepimiz biliriz. İşte bu çizmenin topuğunun bulunduğu kısım, Baharın Hiç Bitmediği Yer Puglia'dır. İtalya'nın yirmi bölgesinden biri olarak konuşlanan, merkezi Bari şehri olan bölgenin üç bir yanı denizlerle çevrili! Bir yanı İyonya Denizi bir yanı Adriyatik Denizi olan bölge, coğrafik anlamda her mevsim mükemmel bir iklimi de ziyaretçilerine sunuyor.

Türk Hava Yollarının İtalya'da Roma, Venedik, Milano, Torino, Napoli, Bologna, Cenova, Katanya ve Pisa'nın ardından İtalya'daki 10. uçuş noktası olarak Puglia'daki şehirlerden Bari'yi seçmesi bölgeye seyahat etmek isteyenlere de çok büyük kolaylık sağladı. Yaz aylarında İzmir Çeşme'den direk Brindisi'ye giden gemilerle yahut Yunanistan üzerinden Brindisi veya Bari'ye de direk gemi seferleri olduğunu düşünülürse bu bölgeye hem havadan hem de deniz ve karadan harika bir yolculuk yapılabilir.

İtalya'nın Puglia Bölgesi, muhteşem bir tatil için gezginlerin listesine alması gereken bir rota! Bölge henüz yeni yeni keşfedildiği için kalabalık da değil. Enine ve boyuna aşağı yukarı 60-90 km mesafeler arasında yer alan yerleşim yerlerini, araba kiralayarak dolaşmak hem kolay hem de rotalar arası geçiş üzerinde ansızın karşısına çıkan bir güzelliği yakalamanıza sebebiyet veriyor. İklimin de sunduğu avantajlar dikkate alınırsa bölgeye her mevsim seyahat edilebilir. Ağırıklı olarak genelde yaz tatillerini deniz, kum güneş ekseninde değerlendiren turistlerin ise vazgeçilmez yerlerinden biri olmaya aday.

Puglia'nın Akdeniz'deki stratejik rolü, tarihi boyunca birçok kez istila edilmesine yol açmış. Bu yüzden şehirleri gezerken Yunanlar, Romalılar, Bizanslılar ve İspanyollardan kalma izlere hemen hemen her yerde rastlıyorsunuz. Bölgede hemen her şehrin hatta her köyün ayrı bir mimari özelliğini vurgulamakta önem var. Şöyle ki; Kiliseler, Orta Çağ Kale ve Surları, Barok tarzda yapılmış gösterişli Katedraller ve şehirlerin hem geniş hem de şatafatlı meydanları insanı hayran bırakanakak düzeyde büyümlü güzellikler taşıyor.

Bari şehrine 60 km mesafedeki Alberobello, 1995 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmış. Bu şehir, sayısı 1500'ü bulan Trulli adlı evleriyle çok meşhur ve Dünya Miras Listesine de bu sebeple alınmış. Trulli evlerinin en önemli özelliği ise bu evlerin çatılarının, spiral bir şekilde düzenlenen sistemle, Güney İtalya'dan elde edilen kireç taşlarının aralarına harç koymadan üst üste yerleştirilmesiyle konik şekilde yapılmasından ibaret. Bu yapı tekniğinin çok daha önce Ortadoğu'dan geldiği söyleniyor. Ülkemizdeki Harran evlerini andıran Alberobello evlerinin bu şekilde yapılmasının sebebi ise hayli ilginç! Zamanında Napoli Kralı, yeni her binadan ağır vergiler alıyormuş. Bunun üzerine vergi ödememek için halka Trulli şeklindeki evler yapmalarını şart koyar. Kralın vergi memurları geldiğinde yağma taş evlerin çatısı kolayca yıkılabileceğinden, vergi memurları sadece koni şeklinde çevrilmiş, çatısız yapıları evden saymadığından böylece halk vergi ödemekten kurtuluyormuş. Bu tedbirin başarısından sonra Alberobello'daki tüm yapıların çatısında harç kullanılmaması sadece yağma kireç taşı olarak yapılması bir gelenek haline geliyor. Şu an bu evlerin bir kısmında yaşam var ise de çoğu hediyelik eşya dükkânı, sanat galerileri, antikacılar ile şarap tadım merkezleri haline dönüşmüş.

Alberobello'dan sonra dar ve kıvrımlı ara yollardan yarım saatlik mesafede yer alan Ostuni'ye görmeden geçmek olmaz! Yüksek bir tepenin üzerine kurulmuş Ostuni, o kadar büyüleyici bir şehir ki; kırımca anlatılamaz ve ancak yaşanır! Bem-beyaz duvarlı içiçe geçmiş daracık ve bir tüneli andıran sokaklarında kaybolarak sonunda geldiğiniz ana meydan olan Medioevale Meydanı'nda, sizi Sant'Oronzo Heykeli, kentin ana Katedrali, Palazzo Ghionda ve Palazzo Trinchera bekliyor.

Yine Bari'nin 50 km kadar kuzeyinde Adriyatik Denizi kıyısında yer alan Trani

ise tam bir Ortaçağ Balıkçı Kasabası! Zamanı durdurmuşlar ve hala siz Ortaçağ'da sokaklarda dolaşıyormuşsunuz hissine kapılıyorsunuz. Özellikle iç liman bölgesinde her sabah balığa çıkan balıkçıların mavnaları, akşam gün batımına yakın saatlerde dönüyor. Balıkçıların teknelerinden envai çeşit deniz ürünleri canlı ve taze olarak hemen oracıkta Trotteria'larda yerlerini alıyor ve genelde akşam 19:30-20:00 sularında açılan restoranlarda servis ediliyor. Tarihte çok önemli bir yeri ve önemi bulunan Trani, İtalya'da konuşlu koloni şehirlerinden biri imiş. Kudüs'te kurulan "Tapınak Şövalyeleri"'nin Batı Avrupa ile bağlantılarının Trani limanından yapıldığı da biliniyor. Şehirdeki "Ognissetti Kilisesi" Tapınak Şövalyeleri hastanesinin günümüzde ayakta bulunan tek kısmı! Antik Liman Bölgesinde yapılan yürüyüşlerin insana terapi gibi geldiğini belirtmeden geçemeyeceğim. Yine kentte yer alan Masseria Barbera'da yerel tatlara yolculuk yapmak isterseniz doğru yerdesiniz. Puglia'da özel günlerin simgesi ise Confetti adını verdikleri badem şekeri. Badem Şekeri denince akla gelen ise Mucci Giovanni! 1894 yılından beri aynı yerde badem şekeri üretip satıyor. Dükkan girdiğinizde rengârenk badem şekerleri arasında kayboluyorsunuz. Beyaz olanlar düğün, pembeler kız çocuğu, maviler ise erkek çocuğu için alınıyor. Üniversiteden mezun olanlar ise yeşil renkli olanları tercih ediyormuş. Başka şubesi bulunmayan dükkanın alt katında geçmişten günümüze badem şekeri yapımında kullanılan aletler sergileniyor. Geçmişe yolculuk için ideal bir destinasyon Trani! Görmeden Gelmeyin!

Yine merkezi Bari olarak düşünürsek 60 km güneyinde yer alan Lecce ise taşı tarağı toplayıp taşınması bir muhteşem İtalyan şehri. Tarihi, doğası, canlı sosyal yaşamı, mis gibi iklimi, denizi, muhteşem yemekleri ve Lecce taşı diye anılan özel bir tür taştan yapılmış yüzlerce yıllık sokaklarıyla insanı etkileyen sarı şehir. Ferzan Özpetek'in güzel filmi Allacciate le Cinture'ye ev sahipliği yapan güzel şehir. Özpetek, bölgedeki Lecce şehrini 'Sersemi Mayınlar' ve 'Kemerlerinizi Bağlayın' filmleriyle tüm sinemaseverlere merak ettirdi. Çok da iyi etti! Burada meşhur deniz ürünü Orecchiette yani kulak memesi şeklinde olması sebebiyle bu adın verildiğini öğrendiğimiz makarnalarını ve Negroamaro üzümünden yapılan ucuz ama lezzetli sofrâ şaraplarını tatmak ve biraz da yerel lezzetlere yönelmek gerekir diye düşünenlerdenseniz Puglia bölgesi doğru adres! Bu arada Puglia Bölgesi'nin özel spesiyali at etinden yapılan yemeklerdir. Şehrin bazen en ünlü ve iyi restoranlarında genelde at eti kullanılmak suretiyle yapılan yemekler mevcut. At eti normal sığır etine göre biraz daha ekşimsi bir tat barındırıyor ve çok iyi marine edilemezse bayağı da sert bir et türü!

Lecce küçük ve gezmesi kolay bir şehir. Ancak her bir yanı, meydanları, sokakları, tiyatro ve sanat galerileri ile katedralleri insanı kendisine hayran bırakacak düzeyde nakış gibi işlenmiş bir şehir. Sant'Oronzo meydanı şehrin ana merkezi sayılırsa burada yer alan Cafe Alvino'da Caffè in Ghiaccio con latte di Mandorlayani (Badem sütlü soğuk espresso) test ettim. Sevgili Ferzan Özpetek dâhil herkesin överek bahsettiği bu kahve bana çok şekerli ve ağır geldi. Sant'Oronzo ismine Puglia'nın nerede ise tüm şehirlerinde rastlıyorsunuz. Aziz Toronzo, bu bölgenin kurtarıcı azizi olarak biliniyor. Puglia Bölgesini Ortaçağ'daki büyük veba salgınından kurtardığı ve temizlediğine inanılan Sant'Oronzo'nun Lecce kentinin merkezindeki gösterişli heykeli, Brindisi şehrinin sakinleri tarafından Lecce kentine hediye edilmiş.

Lecce'nin 45 km kadar batısında yer alan Gallipoli, emsalsiz denizi, dar sokakları, zevkle döşenmiş yer karo taşları ve binaların birbirine olan uyumu ile kesinlikle görülmeden dönülmemesi gereken bir şehir! Şehirde ana karadan ayrılarak bir köprü ile bağlanan adanın yer aldığı bölüm, Gallipoli'nin eski şehri! Burada yer alan mendireğin hemen iç kısmında balıkçı barınakları ile ayaküstü aperatifleri atıştıracanız restoranlar bölgesi, denizden babam çıkırsa yerim! diyenlerin gözlerine inanamayacağı kadar taze ve canlı deniz ürünlerinin satıldığı ve servis edildiği bir alan. Karides, denizkestanesi, tarak, istiridye, deniz minaresi ve sübye gibi daha birçok deniz ürünü.

Puglia'nın merkezi ve en büyük şehri olan Bari, bir liman kenti ve tarih boyunca bu özelliğini hiç yitirmemiş bir şehir! Yunanistan ve Karadağ ile Arnavutluk'a düzenli seferlerin bulunduğu kentin ana limanı, aslında İtalya'nın güney kısmında ihracat ve ithalat için de önemli bir görev üstlenmekte! Zeytinyağı üretimi konusunda dünyada bir numara olan İtalya'nın bu unvanı kazanmasında Puglia'nın önemi en üst düzeydedir. Göz alabildiğine kadar uzanan zeytin ağaçları ve üzüm bağları, İyonya Denizinden Adriyatik'e kadar muhteşem bir görsel sunuyor.

Şehrin en önemli katedrali olan Aziz Nicholas yani Noel Baba'nın kemiklerinin bulunduğu St. Nicholas Kilisesi, Bari'nin en turistik noktası. IV. Yüzyıl'da Antalya

İlinin Demre İlçesinde yaşadığına inanılan Aziz Nicholas'ın (Noel baba) kemikleri, öldükten yüzyıllar sonra İtalyan korsanlar tarafından kaçırılıp buraya getirilmiş. Kilise de bu yüzden bu isimle anılıyor.

Hepimizin severek izlediği ve müziği ile içimizi kıpır kıpır ettiren Tarantella, "Tarantismo" adı altında İtalya'nın Puglia bölgesinde ortaya çıkmış. Tarantula sokması nedeniyle kurbanın vücudunu zehirden arındırıp iyileşebilmesinin çaresi olarak görülen Tarantella'yı kendini tekrar eden ritimler eşliğinde yapılan histerik bir dans olarak tanımlamak mümkün! İtalyanların özellikle nişan ve düğün olmak üzere, doğum günü ve benzeri tüm kutlamalarındaki coşma noktasını işaret eden, hep birlikte el ele tutularak yapılan hareketli bir dans olan Tarantella, her ne kadar Napoli ile anılsa da aslında ortaya çıkışı öyküsü hayli ilginç! 15. Yüzyıl ile 17. Yüzyıl arasında tarantula adlı örümceğin sokmasıyla ortaya çıktığına ve sokulanların ancak bu dansı yaparak iyileşebileceğine inanılan dansın adının, İtalya'nın yine Puglia Bölgesinde yer alan ticaret limanı ile büyük önem taşıyan Taranto kentinin adından türetildiğini de bilmekte fayda var.

Paulo Coelho, "Sadece güneşli günlerde yürürseniz, hedefinize asla varamazsınız" der! Gezginin ruhu yaz kış demeden yeni yerler görmeyi ister! Ama baharın hiç bitmediği yere yolculuk yapmak isterseniz o zaman istikamet belli! Puglia!

